

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roma Sancta sive Benedicti XIII. Pontificis Maximi &
Eminentissimorum & Reverendissimorum S. R. E.
Cardinalium Viva Virtutum Imago Æri & literis in
perennaturam Virtutum memoriam incisa**

Conlin, Johann Rudolph

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXXVI

VD18 10209328

No. XXI. Hannibal Albanus Urbinas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72633)

No. XXI.

HANNIBAL ALBANUS URBINAS.

Hannibal Albanus tit. S. Clementis Cardinalis Albanus Urbinas, sacri Romani Imperii Princeps, Camerarius Apostolicus, Archipresbyter Basilicæ Vaticanæ natus est Ann. 1682. 15. Augusti, die videlicet Divæ Virginis assumptæ sacra; ipse etiam prorsus eximiis animi dotibus vix non in cœlos efferendus. Quantum ille in nostrâ Germania, quantum in Hyperboreâ Poloniâ, quantum suâ in Italiâ existit? Jactent veterum monumenta historiarum, tres aliquando Horatios Romanos cum tribus Curiatis Albanis compositos, victoriam reportasse; verum ego audacter sententiam pronuntio, versâ modò in contrarium aleâ, per tres magni nominis Albanos, hoc equidem sæculo Romanæ felicitatem Reipublicæ stetit; videlicet Clementem XI. Albanum, & tanto Hyerarchâ dignissimos Nepotes Hannibalem & Alexandrum Albanos, de quo utroque nostra etiam ut plurimum congaudet Germania, utpote sacri Romani Imperii Principibus creatis. Quantum qualisque Clemens XI. Albanus fuerit, beneficiis edoctus rescit orbis. Alexandrum Albanum postea commemorabimus, qui optimis consiliis Sacram Rempublicam Romanam suffulciendo plus effecisse videtur, quàm Alter ille sui cognominis Alexander, integrum Asiaticum orbem debellando. In præsens Hannibalem Albanum describendum assumimus; non jam terrorem, qualis Punicus ille, Romanorum futurum; sed quem suam Italigenam, & coronam dicunt. Nam Princeps est, omni virtutum genere cumulativissimus, in quo nec invidia quidem reperiat, quod reprehendat. Si Sapientiam spectemus, argumentum confectum est, eum Italarum abstrusæ rerum intimarum cognitioni undequaque respondere. Si exercitatum forensibus negotiis solertiam; tot regum & principum aulas nostrâ hac ætate pauci obiverint, aut negotia, tot tricus impedita, exantlarint. Si dotes demum quascunque, viro Principe dignas, exigas, in eo viro compendium quoddam regiarum virtutum reperies, quas vel ipsa Roma Sanctitatis & Sapientiae Magistra admiratur. Jamdum Anno 1702. luminis sui fulgore Romam illustraverat, tunc quidem Canonicatum in Basilica Divorum Apostolorum Petri & Pauli obtinendo, qui Divi jam ex tunc illum ad Sacram Purpuram, utpote suo sanguine longè illustrius quàm Tyrio murice intinctam, evocare visî; forte aliquando (nam multa sunt reservata fati) ad summum apicem perventurum, quò eum eximia sapientia evocat, illustrissimus sanguis suffragatur, Clementis XI. summa in Ecclesiam merita commendant, hausta tot legationibus experientia dignissimum effecit, & Sacra Religio, cujus propagandæ miro nunquam non zelo exardescebat, rem conficiet. Jacobo II. Angliæ Rege è vivis sublato, suæ specimen facundiae cum stupore Albanus edidit, cum publica funebri oratione, elegantissimè concinnata, ejus Regis laudes complecteretur, qui cœlis transmissus Angliæ rex verè dici potest, & meretur. An. 1704. Sapientissimus hic doctæ Palladis alumnus Sacrosanctæ Theologiæ, nec non juris utriusque lauream, gratulante sibi de tam solidæ sapientiæ alumno Clemente XI. adeptus est; & ut in forensibus negotiis vivacissimam indoles mox dum exercitaretur, in Protonotarium Apostolicum vir meritissimus adscisceretur; quo in munere tam stupendos brevi progressus fecit, ut Clementem XI. Magnum, in Nepotibus, utpote sapientiæ prodigiis, futurum Maximum omnes

nes ominarentur: adeò ille à laboribus ferias sibi nunquam indixit, sed gravissimorum negotiorum molem etiam cum gustu sustinuit. Calcar addidit tum ingenitæ virtutis nobilitas, tum etiam Clementis XI. sedula hortamenta, qui properè in Stadio currentem sanctioribus stimulis magis magisque in dies exagitabat, ut è sua Scholâ prodeuntem Nepotem videret, qui arte & industria summus aliquando evaderet. Cùm summa viri prudentia arduis quibusve negotiis digerendis omnino maturuisset, visum est Sapientissimo Pontifici, in exteris Principum aulis charissimum Nepotem dimittere, ut nata Italici Sapientia, longè diffitis non minùs gentibus spectandam se exhiberet. Prima ei Provincia An. 1709. in aulâ Viennensi obtigit, ut ubi caput esset rerum, suorum poneret rudimenta laborum. Enimvero splendidus hic sol grato mox obrutu Aquilinis oculis se probabat; licet tunc sub ignoto Schemate, & Comitibus à Sancto Martino nomine assumpto, latere voluisset, cunctis tamen ocyus apparuit, qualis revera fuit, id est, à Religione & Sapientiâ vir commendatissimus. Soli indigi, quos, quaquaversus incedebat, largis donariis refocillabat, Martinum sensere. Negotia, ab eo in Germania feliciter pertractata, tanti momenti erant, ut Sacra Respublica habeat, unde sibi de tanto Viro gratuletur. In Aulâ Viennensi apud Augustissimum Imperatorem Josephum piissimæ memoriæ in id unicè intendebat, ut ne in Tractatibus Gertrudisbergenfibus, quæ ad sopiendum gravissimum Europæ bellum propediem instabant, quicquam concluderetur, quod sacræ fidei & Ecclesiæ juribus contrarium esset: in id tunc Albanus nervos omnes intendebat, ne si res secus accideret, Ecclesiæ, prout jam sæpiùs factum, iteratò ingemisceret: *Ecc. in pace amaritudo mea amarissima.* Antequam ad sacram hanc Provinciam obeundam à Clemente XI. dimissus fuisset, Divo Sanctissimi Patris Oraculo ad Eminentissimos Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinales in Consistorio Secreto An. 1709. 22. Julii habito hæc de Albano sententia prolata est. *Hæc porro (jura videlicet Pontificia) nos ipsi iisdem Principibus, majori quàm possumus, animi contentione suscipi, allegare decrevimus ad charissimos in Christo Filios nostros Josephum Romanorum Regem in Imperatorem electum, aliosque Reges, nec non ad ceteros Principes, quibus fas erit, dilectum filium Annibalem, nostrum secundum carnem ex Fratris Germano (Horatius nuncupabatur) nepotem, ac Camera Apostolica videsdem, qui gravissimum hoc negotium non tam apud illos, quàm aliàs, ubicumque opus fuerit, urge-re valeat. Ibit igitur ipse (pergebat Sanctissimus) non in curribus, neque in equis, sed in Nomine Domini. Ibit Republicæ, Ecclesiæ, Religionis, adeoque nostræ, atque hujus sacræ sedis causam acturus. Ibit quocumque injunctum sibi ejusmodi munus vocabit: ad ipsum etiam locum, in quo tractationes pacis habende erant, profecturus, si, & quomodo hoc ipsum, & Apostolicæ sedis dignitas pati, & Orthodoxæ fidei rationes, in quibus vera dignitas sita est, postulare videbuntur. Ibit denum bene edoctus Pontificium Regnum, ad inslar Regni Christi, non aliud, quàm Crucis Regnum esse; minime proinde petens in eo sedere vel ad dexteram, vel ad sinistram: Calicem tamen laborum, quem nos ei propinquamus, alacriter bibiturus.* Et enimverò amarum hunc calicem exhaustit luculenter; & satis superque expertus est, quàm difficilem Provinciam Nuntius Pontificius per Germaniam sustineret, qui causas Religionis pro munere sibi incumbente, pertractaret. In Aulâ equidem Viennensi nihil erat, quod in Religionis studio, Piæ Austriæ ingenito, Nuntius Zelosissimus desideraret; verùm alibi locorum, ceu in incerto dissentientium opinionum Euripo, spes deprehensa hærebat. Viennâ Albanus in Saxoniam movit, & exquisitissimis Dresdæ exceptus honoribus, multa simul apud Regem nihil non feliciter agebat. Primò cùm in tractatu Altranstadiensis, Augustum inter Poloniæ & Carolum Sueciæ Reges inito multa contineri viderentur, quibus gravissima non minùs Orthodoxæ fidei quàm Ecclesiasticæ libertati detrimenta inferebantur, ea omnia nulla & irrita declaraverat. Neque etiam Augustissimus Poloniæ Rex Augustus abnuebat, prædictum tractatum pravâ operâ, ac mala fide Commissariorum suorum præproperè inicum, ceu irritum agnoscere; prout etiam suo in Poloniam regressu, irritum voluit. Dein jam ex tunc Albanus telam illam strenuè ordiebatur, ut in Orthodoxa Sacra Regium Poloniæ Principem Fridericum Augustum traduceret; non alieno ab eo consilio Augustissimo Parente; qui suam eâ super re fidem disertis verbis sacræ sedi obstringebat: prout etiam statim ab hinc pii ac probi viri, qui prædictum Principem Orthodoxæ Religionis præceptis ac ritibus imbuerent, eidem adjugebantur. Aliquo tempore post prædictus

O

Prin-

Princeps Augustus Fridericus in Italiam abibat; ubi tandem optatissimum tam novæ institutionis, quam itineris sui fructum percepit; Nam in Urbe Bonnoniensi in manus Joannis Baptistæ Salerni Societatis Jesu Presbyteri (nunc Eminentissimi Sacræ Romanæ Ecclesiæ Purpurati) coram Cardinali Casono piissimæ memoriæ, tunc Apostolicæ sedis Bonnoniæ Legato die 27. Novembris anni millesimi septingentesimi duodecimi post maturam ac diuturnam plurium mensium deliberationem solâ agnitæ veritatis ratione excitatus, solo æternæ salutis suæ desiderio incensus, Orthodoxa Sacra amplexus erat. Tertium, quod tunc feliciter Albano cesserat, in eo consistebat, quod ejus rogatu, & suavissima suggestione Regem Augustum permoverit, ut in Civitate Lipsiensi ad usum Catholicorum in illa degentium Ecclesiam aperiri jufferit; beneficio, quod vel Magnus ille Wittekindus, primus per Saxoniam Orthodoxus Princeps, Albanis debeat. Tam fausto rerum successu in aulâ Saxonicâ beatus Albanus, oculos in Antonium Udalicum, Ducem Brunsvicensem & Luneburgensem conjecerat; ut postquam Deo Innocentis Juvenis Principis animum transcripsisset, novam hostiam grandævum Principem, vocatum Germaniæ nostræ Nestorem, superadderet. Et curâ omnino indefessâ propositum scopum attigerat. Planè Maximi Pontificis Clementis XI. oraculum in consistorio habito die decima nona Maij An. 1710 Hannibalis Albani operæ ejus rei tam feliciter confectæ successum magna ex parte attribuerat: nam postquam effectus fuisset, *Altefatum Principem Antonium Udalicum, Ducem Brunsvicensem & Luneburgensem, inclita suæ stirpis longè omnium principem & caput, magno non tam annorum quam singularum animi dotum numero spectabilem senem, ob illustrissima regiarum affinitatum decora præclarum, ob excessa ac non vulgariter erudita mentis ornamenta præstantem, nullo præcipitis consilii incitamento commotum, nulla ingenii levitate sive inconstantia impulsam, nulla temporali sui commodi illecebrâ allectum: post diuturnam complurium annorum deliberationem, post prævisum ingruentium sibi discriminum ac molestiarum gravissimum cumulum, sola agnitæ veritatis ratione excitatum, solo supernæ gratiæ illustratione perfusum, solo demum animæ suæ salutis desiderio incensum Catholicam Religionem ac fidem amplectum fuisse, mox subiungebat: à Dilecto Filio Annibale Albano suo secundum carnem nepote, oblatam sibi opportunitatem Orthodoxæ Religionis causam agendi, neutiquam omisissam fuisse.* Denique cum Duce Lotharingiæ Leopoldo grande etiam negotium felicissimè transegerat Albanus; nam cum per eum Ducatum Codex publicatus fuisset, quem Leopoldinum dixerat, in quo variæ constitutiones pro justitiâ administrandâ continebantur, quibus multa tamen hinc inde immixta reperiebantur, unde Ecclesiæ immunitas non parum lædabatur; hinc prædictus codex Leopoldinus per literas Pontificias, in formâ Brevis datas, meritò reprobabatur; Quæ contentio solertissimâ Albani operâ eum denique finem sortita est, ut codex Leopoldinus, in iis, quæ ad Ecclesiastica jura spectabant, ab ipso Duce, suum per hoc studium erga sacram Sedem professo, haud gravatè aboleretur. Ultimum Albani in Germaniâ negotium in eo versabatur, ne cum Carolo VI. Regium Imperii Diadema Francofurti imponeretur, in iis, quas Cæsaream Capitulationem vocant, legibus quidquam inæcteretur, unde sacræ fides noxam pateretur; nec in eo etiam negotio spei falsus fuit, Carolum immortalis gloriæ Imperatorem talem expertus, qualem integer Orthodoxus experitur orbis; Videlicet Fidelissimum Sacræ Romanæ Ecclesiæ Advocatum & Patronum. Ex Germaniâ in Italiam redux factus Albanus, Purpurâ omnibus condecorandus videbatur; Solus Clemens XI. qui eam unicè dignitatem asserere poterat, in eò negotiò hærebat; licet integer Cardinalitius Ordo meritissimum Virum, votis & precibus Collegam ascisceret. Absterritus videbatur Maximus Pontifex Constitutione Innocentii XII. quâ certa disciplina, quæ quoad Nepotes, aliòsque Confanguineos Romanorum Pontificum ad Cardinalatum promovendos servanda præscribatur; ne videlicet alii ex iis ad eam sublimem dignitatem assumerentur, quam quibus eximia ad id merita suffragarentur. Sed quid hæreret Optimus Pater in viro, quem sapientia, Pietas, Religio dudum eò evocârunt. Addidit tamen (dignoscite Clementis XI. tenerrimam conscientiam) *se cælestem Luminum Patrem suppliciter rogare, ut si quod agere meditaretur, memoratæ Constitutioni, quam usque ad extremum vitæ spiritum inconcusse observare statuisset, & tunc iterum Deo & hominibus sponderet, quoquo modo repugnaret, seu aliâ in sua, aut etiam in ipsius Nepotis animæ periculum cessurum esset, ut omnipotens dominus adhibere faciat linguam suam faucibus suis, nec de hac re edendum de more decretum pronuntiare valere.* Pronuntiam tamen Hannibalem Albanum in Consistorio An. 1711. 23. decembris habito Deus voluit, Sacri Proceres exorabant, tota Roma gratulabunda lætabatur. Certè centum supra sedecim currus numerabantur, qui Neocreatum Purpuratum ad Vaticanum euntem honoris ergo comitabantur. An. 1712. Horatius Albanus, Serenissimus Annibalis Prens è vivis elatus, copiosam se lugendi materiam Amantissimo filio præbuit. Postea Poloni tam benignum Sydus, cujus salutiferos influxus jam dudum experti erant, suum in Protectorem adoptârunt; ut nam & cum eo serenâ mentis, & Pacis, & amicabilis concordiæ statione consistere didicissent. An. 1719. Regio Princeps animo, Sacri Romani Imperii Princeps Caroli VI. patentibus literis declarabatur; cui utinam similes omnes haberemus, & orthodoxum Imperii refloresceret ejusmodi Syderibus cælum. An. 1721. Clemens XII. rebus humanis ereptus, majori luctu vir nunquam satis deplorandus, involvisset Orbem, nisi in Nepotibus, in tantam spem adolescentibus superviveret. Vivant felices, & Albanam gloriam, unde primum tua, Roma, felicitas emerit, virtutibus æquent.